

CE ESTE NATURA 2000 ?

Marius DUMITRU¹,

Natura 2000 este o rețea ecologică de arii naturale protejate formată din:

- **arii speciale de conservare** (Special Areas of Conservation) - constituite conform **Directivei Habitatare** (Directiva 92/43 din 1992 privind Conservarea Habitatarelor Naturale și a Faunei și Florei Sălbatică) și
- **arii de protecție specială avifaunistică** (Special Protected Areas) – constituite conform **Directivei Păsări** (Directiva 79/409 din 1979 referitoare la conservarea păsărilor sălbatică).

Natura 2000 are ca scop să mențină într-o **stare de conservare favorabilă** o selecție a celor mai importante **tipuri de habitatare** (enumeratare în **Anexa I a Directivei Habitatare**) și **specii** ale Europei (enumeratare în **Anexa II a Directivei Habitatare și în Anexa I a Directivei Păsări**). În legislația românească, aceste două Directive sunt transpuse în **Legea nr. 462/ 2001** (pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 236/2000 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatarelor naturale, a florei și faunei sălbatică). Natura 2000 este instrumentul principal pentru conservarea patrimoniului natural pe teritoriul Uniunii Europene.

Noțiuni de bază Natura 2000

- **arie specială de conservare** - sit protejat pentru conservarea habitatarelor naturale de interes comunitar și/sau a populațiilor speciilor de interes comunitar, altele decât păsările sălbatică, în conformitate cu reglementările comunitare;
- **arie de protecție specială avifaunistică** - sit protejat pentru conservarea speciilor de păsări sălbatică, în conformitate cu reglementările comunitare;
- **stare de conservare favorabilă a unui habitat** - se consideră atunci când:
 - (i) arealul său natural și suprafețele pe care le acoperă în cadrul acestui areal sunt stabile sau în creștere;
 - (ii) are structura și funcțiile specifice necesare pentru menținerea sa pe termen lung;
 - (iii) speciile care îi sunt caracteristice se află într-o stare de conservare favorabilă;
- **stare de conservare favorabilă a unei specii** - se consideră atunci când:
 - (i) specia se menține și are șanse să se mențină pe termen lung ca o componentă viabilă a habitatului său natural;
 - (ii) aria de repartiție naturală a speciei nu se reduce și nu există riscul să se reducă în viitor;
 - (iii) un habitat destul de vast pentru ca populațiile speciei să se mențină pe termen lung;
- **habitatare naturale de interes comunitar** - acele habitatare care:
 - (i) sunt în pericol de dispariție în arealul lor natural;

¹ Agenția Regională pentru Protecția Mediului, Argeș

(ii) au un areal natural mic ca urmare a restrângerii acestuia sau prin faptul că au o suprafață restrânsă;

(iii) reprezintă eșantioane reprezentative cu caracteristici tipice pentru una sau mai multe dintre următoarele regiuni biogeografice: alpină, continentală, panonică, stepică și pontică;

- **habitat natural prioritar** - tip de habitat natural amenințat, pentru a cărui conservare există o responsabilitate deosebită;

- **specii de interes comunitar** - specii care pe teritoriul Uniunii Europene sunt periclitate, vulnerabile, rare sau endemice:

(i) periclitate, exceptând cele al căror areal natural este marginal în teritoriu și care nu sunt nici periclitate, nici vulnerabile în regiunea vest-paleartică;

(ii) vulnerabile, adică a căror trecere în categoria speciilor periclitate este probabilă într-un viitor apropiat, în caz de persistență a factorilor cauzali;

(iii) rare, adică ale căror populații sunt mici și care, chiar dacă în prezent nu sunt periclitate sau vulnerabile, riscă să devină; aceste specii sunt localizate în arii geografice restrânse sau sunt rar dispersate pe suprafețe largi;

(iv) endemice și necesită o atenție particulară datorită naturii specifice a habitatului lor și/sau a impactului potențial al exploatării lor asupra stării lor de conservare.

- **specii prioritare** - specii periclitate și/sau endemice, pentru a căror conservare sunt necesare măsuri urgente.

Natura 2000 în România

Pe teritoriul Uniunii Europene cu 27 de state, din care și România face parte, au fost identificate 9 regiuni biogeografice. România este țara pe teritoriul căreia se găsesc cele mai multe regiuni biogeografice, în număr de 5: alpină, continentală, panonică, stepică și pontică.

Siturile Natura 2000 propuse de țările membre UE totalizează 18% din suprafața UE. România, prin valoarea ridicată a biodiversității pe care o are va aduce o contribuție importantă la Rețeaua Ecologică Europeană. Implementarea Rețelei Natura 2000 în România este o condiție a integrării țării noastre în UE. Pentru aceasta trebuie respectate următoarele termene:

2004 - transpunerea Directivelor Păsări și Habitate în legislația națională;

2007 - elaboarea listei potențialelor Situri de Importanță Comunitară (pSCIs – potential Sites of Community Importance - ce sunt precursorii ale Ariilor Speciale de Conservare conform Directivei Habitate) și a Ariilor de Protecție Specială Avifaunistică (conform Directivei Păsări);

2009 -Seminarii biogeografice pentru negocierea listei Siturilor de Importanță Comunitară;

2010 - aprobarea listei Siturilor de Importanță Comunitară;

2016 - Siturile de Importanță Comunitară devin Arii Speciale de Conservare, crearea unui sistem funcțional de arii protejate Natura2000

Desemnarea siturilor și elaborarea acestor liste presupune existența datelor necesare pentru completarea unei baze de date pe baza unor formulare standard și atașarea hărților în format GIS aferente.